

ת"פ 22315/10/13 - מדינת ישראל נגד עלי אחמד

בית המשפט המחוזי בנצרת

15 נובמבר 2015

ת"פ 22315-10-13 מדינת ישראל נ'
אחמד

בפני כבוד סגן הנשיא, השופט - תאופיק כתילי
המאשימה
מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז צפון

נגד
הנאשם
עלי אחמד

נוכחים:

מטעם המאשימה: עו"ד יערה ברזילי - כהן

מטעם הנאשם: בעצמו וע"י ב"כ עו"ד פהים דהוד

גזר דין

מבוא

1. עבירה של הצתה, עבירה לפי סעיף 448 רישא לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין"), היא העבירה המיוחסת לנאשם בתיק עסקינן.

2. בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, מוחמד יחיא (להלן: "המתלונן") מאורס למרים אבו שהואן (להלן: "מרים"). הנאשם התנגד לאירוסיהם של המתלונן ומרים בשל אהבתו למרים.

3. המתלונן המתגורר בכפר איכסאל ולו רכב מסוג דייהו מ.ר. 76-106-07 (להלן: "הרכב").

4. על רקע כעסו של הנאשם על המתלונן בשל אירוסיו למרים, הגיע הנאשם ביום 05.10.13 בשעה 3:30 או בסמוך לכך, סמוך לביתו של המתלונן באכסאל, כשהוא עוטה כפפות ומצויד במיכל סולר,

עמוד 1

מצת ונייר טואלט, והצית את הרכב שחנה אותה עת בסמוך לביתו של המתלונן.

5. הנאשם שפך סולר על מכסה המנוע של הרכב, הדליק נייר טואלט והשליך אותו על מכסה המנוע. כשהרכב החל לעלות באש, נמלט הנאשם מהמקום. משהבחינו דיירי הבניין הסמוך, ובהם המתלונן, ברכב הבוער, הם כיבו את הלהבות באמצעות צינור.

6. בהמשך, השליך הנאשם את אחת הכפפות ואת חולצתו בשדה פתוח וחזר לביתו.

7. במעשיו המתוארים לעיל, שילח הנאשם אש בדבר לא לו.

תשובת הנאשם לכתב האישום

8. לאחר מספר רב של דחיות, הודיעו הצדדים על הסדר טיעון אליו הגיעו, מכוחו, הוגש כתב אישום מתוקן, הנאשם הודה במיוחס לו ובהתאם להודאתו הורשע הוא בעבירה אשר יוחסה לו בכתב האישום המתוקן. טרם הטיעונים לעונש, הופנה לשירות המבחן לקבלת תסקיר מבלי שהמלצותיו יחייבו את הצדדים.

המלצת שירות המבחן

9. על שולחני הונח תסקיר שירות המבחן ממנו למד אני, כי הנאשם הינו צעיר בן 22, רווק עובד מזה שלוש שנים כקבלן משנה בתחום הריתוך, עם חברת "מקורות". עבודתו מתרכזת באיזור הדרום, שם הוא מתגורר בדירה שכורה ובסופי שבוע מגיע לבית הוריו.

10. הנאשם סיים 10 שנות לימוד, ללא בגרות. לטענתו, נשר מבית הספר במטרה לצאת לשוק העבודה ולסייע להוריו כלכלית. לנאשם 3 אחים, שני אחיו לומדים רפואה בירדן ובמולדובה ואחותו מתחתנת בקרוב.

11. אביו של הנאשם עבד במהלך חייו בחברת "מקורות" אך לפני כשלוש שנים, לקה בהתקף לב ומאז הפסיק לעבוד וכיום מתקיים מקצבת ביטוח לאומי. אמו, עקרת בית. הנאשם תיאר קשר קרוב ואוהב עם הוריו. הנאשם שלל כל נזקקות טיפולית סביב נסיבות הסתבכותו הפלילית.

12. אין לחובתו של הנאשם הרשעות קודמות וזו הסתבכותו הראשונה בפלילים. בהתייחסותו לעבירה נשוא הליך זה, שיתף הנאשם בקשר שהיה לו עם מרים ואיך התקשה לקבל את הפרידה וכאשר שמע כי היא

התארכה עם המתלונן הרגיש בחווייתו כי היא נלקחה ממנו בניגוד לרצונו. לטענתו, הוא נסע בשעת לילה מאוחרת בכפר כאשר לפתע ראה את המתלונן. לדבריו, בהמשך אותו לילה, נסע לבית מגוריו של המתלונן והחליט להצית את מכוניתו.

13. להתרשמות שירות המבחן, העבירה בוצעה על רקע אהבה נכזבת וקושי בוויסות דחפיו. עוד התרשמו מקיומה של בעיית שימוש בסמים אותה הכחיש הנאשם. לדידי שירות המבחן, הנאשם בעל דימוי עצמי נמוך אשר נמצא בעיצומו של תהליך התבגרות וגיבוש זהות אישית ומתקשה לבוא במגע עם עולמו הרגשי ולבטא את צרכיו ורצונותיו.

להערכתם, רמת הסיכון להישנות עבירות דומות בעתיד הינה נמוכה ברמת חומרה בינונית.

14. בסופו של יום, המליץ שירות המבחן לשקול ענישה מרתיעה ומציבת גבולות באמצעות הטלת מאסר, שירוצה בעבודות שירות, לצד ענישה מותנית לתקופה משמעותית ופיצוי לנפגע העבירה.

עוד צוין, כי להערכתם, שליחת הנאשם לריצוי עונש מאסר בין כותלי הכלא, עלולה להביא לרגרסיה במצבו הרגשי ולחשוף אותו לפגיעה מצד אסירים חזקים ממנו.

טיעוני הצדדים לעונש

טיעוני המאשימה

15. המאשימה הגישה טיעונים לעונש בכתב, במסגרתם טענה למתחם עונש הולם הנע בין שנתיים עד חמש שנות מאסר. באשר לעונש הראוי לנאשם בתוך מתחם הענישה, ביקשה למקמו, בהתחשב, בין היתר, בשיקולים של העדר עבר פלילי, לקיחת אחריות ובהתחשב בשיקולי ההרתעה, קרוב לרף התחתון של המתחם - 24 חודשי מאסר בפועל. זאת לצד הטלת קנס, פיצוי הולם למתלונן ומאסר מותנה ממושך ומרתיע.

המאשימה בטיעוניה, הפנתה גם לפסק הדין בעניין זיתוני, ע"פ 7496/12 חגי זיתוני נ' מדינת ישראל, במסגרתו נדחה ערעור על חומרת העונש כאשר בגזר הדין, אשר ניתן על ידי מותב זה, נגזרו על המערער, בין היתר, עונש של 40 חודשי מאסר בפועל. (ראה התייחסות לכך בהמשך).

טיעוני הנאשם

16. הסיניגור המלומד טען לגילו הצעיר של הנאשם, לרקע לביצוע העבירה ולעברו הנקי. לדידו מדובר ברכב ישן שחנה בכביש שאפשר להגיד עליו גרוטאה. הנאשם הודה במיוחס לו בהזדמנות הראשונה, משפחתו פעלה מיד והגיעה להסכם סולחה עם המתלונן ומשפחתו ושילמו להם פי שניים מערך הרכב,

(סך של 5,000 ₪).

האירוע היה באוקטובר 2013, מאז, לאחר שישב תקופה מאחורי סורג ובריח, בהסכמת המדינה, הורחק למעצר בית חלקי בבאר שבע, שם הוא עבד. עת ביצוע העבירה היה הנאשם בן 19 הוא עבר כברת דרך ארוכה, עובד מדי יום, לא הסתבך מאז עם החוק והוא נמצא רחוק מכפר איכסאל ולא ניסה ליצור קשר לא עם המתלונן ולא עם אשתו היום.

הסניגור התנגד למתחם העונש אליו טענה המאשימה ולפסיקה אליה הפנתה שכן, מדובר במקרה אשר נסיבותיו שונות בהרבה מנסיבות המקרה דנן. לדידו, בעבירות של הצתה, בגילאים שגובלים בגיל הבגרות נתנו עבודות שירות ועונשים נמוכים. הסניגור הפנה וצירף אוסף פסיקה מטעמו.

בהתבסס על האמור, עתר הסניגור לשלוח את הנאשם לממונה על עבודות שירות, במקום שליחתו למאסר מאחורי סורג ובריח, לצד הטלת פיצוי.

17. הנאשם עצמו ביקש לומר את דברו; הוא הביע חרטה על אשר אירע והבטיח כי מעשים דומים לא ישנו בעתיד.

דין והכרעה

18. בבואנו לגזור את דינו של הנאשם, עלינו לפסוע במתווה של תיקון 113 לחוק העונשין המתווה לבתי-המשפט מדרג של עקרונות ושיקולים הצריכים להיות מובאים בחשבון בעת גזירת הדין. בהתאם לסעיף 40ב: "העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו"; ובסעיף 40ג(א) נקבע: "בית המשפט יקבע מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעיקרון המנחה, ולשם כך יתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40ט." ממשיך סעיף 40ג(ב) וקובע: "בתוך מתחם העונש ההולם יגזור בית המשפט את העונש המתאים לנאשם, בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40א, ואולם בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור לפי הוראות סעיף 40ד ו-40ה".

על רקע הכללים שהתוו במסגרת תיקון 113 כאמור לעיל, נחל במשימה על ידי קביעת מתחם העונש ההולם.

מתחם העונש ההולם

18. עבירת ההצתה הינה עבירה חמורה ולא אחת חזרו בתי המשפט והדגישו את חומרתה של אותה עבירה וכי לא בכדי נקבע לצידה עונש של 15 שנות מאסר. ראה דוגמה מיני רבים בע"פ 4311/12 מילאד

סורי נ' מדינת ישראל (08.11.12) (והפסיקה המאוזכרת שם):

3. רבות נכתב ונאמר אודות חומרתה היתרה של עבירת ההצתה, שתחילתה ידועה "ואחריתה מי ישורנה", שכן מנהגה של האש להתפשט מבלי יכולת שליטה תוך גרימת נזקים ואף סיכון חיי אדם..... הצתה נתפסת כעבירה חמורה, לא רק בשל הסכנה האינהרנטית הטבועה בה, אלא גם בשל המסר העברייני האלים העולה ממנה, מסר שיש בו כדי להטיל אימה ופחד ולפגוע בתחושת הביטחון האישי של הציבור (ע"פ 5074/10 מרדאווי נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 19.9.2012)). לא בכדי קבע המחוקק את העונש המרבי על עבירה זו ל-15 שנות מאסר, אף במקרים בהם לא היתה כל כוונה לפגוע בנכס ציבורי או בבני אדם."

19. בבחינת הערך החברתי שנפגע בעבירות של הצתה, הוא השמירה על רכושו של אדם וזכותו לקניינו ומניעת סיכון ונזק הן לרכוש והן לאדם.

20. באשר למידת הפגיעה בערכים המוגנים, אין ספק כי בנסיבות המקרה מדובר בפגיעה חמורה מאוד שכן נפגע רכושו של אחר על לא עוול בכפו ואי אפשר לצפות איך העניין יכול היה להסתיים לולא עירנותם של אחרים שהבחינו בכך.

21. מכאן לבחינת מדיניות הענישה הנוהגת במקרים של הצתה. כפי שניתן להיווכח, ניתן להצביע על קשת רחבה של עונשים, כאשר גישתו העקבית של בית המשפט העליון, היא כי, ככלל, יש להשית עונשי מאסר לריצוי בפועל על מבצעי העבירה. ראה בע"פ 1414/15 מדינת ישראל נ' אלון אבוש פדר, שם התייחס בית המשפט לקשת העונשים, כך (והפסיקה המאוזכרת שם):

"...בהתאמה לכך, גישתו העקבית של בית משפט זה באשר לרמת הענישה בעבירות ההצתה היא כי, ככלל, יש להתייחס בחומרה לעבירה זו ולהשית עונשי מאסר לריצוי בפועל על מבצעי העבירה באופן שיבטא את שיקולי הגמול והרתעת הרבים יחדיו [ראו: ע"פ 3116/13 קבלאן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (15.10.2013) פסקה 9; ע"פ 1846/13 עמאש נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (1.12.2013) פסקה 11] אף על פי כן, מעין בפסיקה עולה כי טווחי הענישה שנקבעו בפועל בעבירות הצתה לסוגיהן אינם אחידים, הואיל ובמסגרת שיקולי הענישה על בית המשפט לתת דעתו, בין היתר, לתוצאות המעשה, לפוטנציאל הסיכון לחיי אדם ולרכוש הגלום במעשה ההצתה, לתכנון המוקדם ולעברו הפלילי של מבצע העבירה במקרה הקונקרטי..... אולם, נראה כי במהלך השנים האחרונות מסתמנת מגמת החמרה מסוימת ברמת הענישה ובית משפט זה אף הביע דעתו לאחרונה בדבר הצורך בהחמרה שכזו לאור השיקולים שהוזכרו מעלה [ראו: ע"פ 5960/13 מדינת ישראל נ' עון, [פורסם בנבו] פסקה 9 וההפניות שם (23.4.2014); ע"פ 787/12 שאול נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (24.4.2013)].

יחד עם זאת, בנסיבות מיוחדות מצא בית המשפט להשית עונשים קלים יותר ממדיניות הענישה הנהוגה. זאת, מאחר וקיימת הבחנה בין הצתה אחת לאחרת ולא מן הנמנע שהעונשים שיושטו בגין אותה עבירה יהיו שונים בהתאם לשונות נסיבות ביצוע העבירה ומבצעה [ראו למשל: עניין סורי; ע"פ 1727/14 מימון נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (6.1.2015) פסקה 9; ע"פ 4036/13 אמארה נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 6 (5.10.2014)].

בע"פ 9427/11 מדינת ישראל נ' בן אנידגר ואח' (16.02.12); נדחה ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי אשר השית עונשים של **שישה חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות**, שנת מאסר על תנאי, פיצוי בסך 10,000 ₪ וקנס בסך 2000 ₪. לנאשמים יוחסה עבירה של הצתה כאשר החליטו להצית משאית של המתלוננת בשל תחרות עסקית. בית המשפט העליון בפסק דינו, הדגיש את חומרת העבירה המיוחסת ולנסיבותיה, אך יחד עם זאת, קבע כי יש לתת במקרה זה משקל לשיקולים לקולה וביניהם נסיבות אישיות, העדר עבר פלילי, המלצה חיובית של שירות המבחן, גיל צעיר והודאה במיוחס להם והבעת חרטה.

ע"פ 4311/12 מילאד סורי נ' מדינת ישראל (08.11.12); במסגרת תיק זה יוחסה לנאשם עבירה של הצתת רכב על רקע אהבה נכזבת. בית המשפט המחוזי הטיל עליו עונש של 9 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננת. ערעור על חומרת העונש התקבל ועונש המאסר בפועל אשר הוטל הופחת ל- **6 חודשים בעבודות שירות**. במסגרת תיק זה, הדגיש בית המשפט את חומרת העבירה לצד שיקולים פרטניים אשר הביאו להקלה בעונש וחריגה מהכלל של מאסר בפועל הראוי בעבירות הצתה, מבלי שהדבר יהווה תקדים (כלשונו של כב' השופט עמית, שם פסקה 6). יש לציין כי במקרה זה עמדה לזכותו גם המלצה חיובית של שירות המבחן והנאשם השתתף בקבוצה טיפולית.

להלן דוגמאות של עוד כמה תיקים בהם הוטלו עבודות שירות: ת"פ (ת"א) 40263/05 מדינת ישראל נ' סאלם (פורסם במאגרים ביום 30.04.06); ת"פ (ירושלים) 33000-11-11 מדינת ישראל נ' סבאג, במסגרתו הוטלו עבודות שירות על נאשמים שהורשעו בעבירות הצתה וקשירת קשר לביצוע פשע; ת"פ 33065-10-14 (מחוזי; י-ם) מדינת ישראל נ' חיים יוסף ברוינר (30.06.15) יוחסה עבירה של איומים והצתה של דלת כניסה לביתו של המתלונן והנאשם נשלח לביצוע עבודות שירות.

ע"פ 2360/12 פלוני נ' מדינת ישראל; נדחה ערעור על גזר דין של בית משפט מחוזי בו הושתו על המערער **21 חודשי מאסר בפועל** ועוד 19 חודשי מאסר על תנאי לאחר שהצית רכב בגין סכסוך על מקומות חניה והפר הוראה חוקית. גם במקרה זה המערער הודה, היה בעיצומו של הליך שיקום והראה נסיבות מיוחדות לקולא.

בע"פ 7887/12 שאול נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (24.4.2013) נקבע, כי מתחם הנע בין שנתיים לארבע שנות מאסר הינו "מתאים ואולי אף נוטה לקולא". באותו מקרה דובר בהצתת גרוטאות שהיו במגרש, על-ידי אדם מבוגר בעל עבר נפשי ופלילי, והנזק שנגרם הסתכם בכ-20,000 ₪. נקבע, כי מתחם זה אינו מתאים למקרי הצתה "רגילים", "בהם הנאשם אינו סובל מבעיה נפשית, או שאין לגביו נסיבות מיוחדות אחרות. ככלל,

מתחם הענישה צריך להיות גבוה יותר..." בתיק זה, נדון המערער ל-30 חודשי מאסר לריצוי בפועל, וערעורו נדחה.

ע"פ 1414/15 **מדינת ישראל נ' אלון אבוש פדר**; ערעור על גזר דינו של ביהמ"ש המחוזי, במסגרתו הושתו על המשיב - שהורשע (ע"פ הודאתו) בעבירת הצתה - **12 חודשי מאסר** בפועל ועונשים נוספים. המערער טוענת כי יש להחמיר בעונש. ואכן, הוחמר עונשו של המשיב כך שהוטלו עליו 6 חודשי מאסר נוספים.

במסגרת ערעור זה, צוין על ידי בית המשפט כי מתחם הענישה שנקבע בבית המשפט המחוזי (9-24 חודשי מאסר בפועל) אינו חורג ממדיניות הענישה הנהוגה.

הסביר זאת יפה בית המשפט בע"פ 3210/06 **עמארה נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים 18.03.07) בציינו, כי רף הענישה אינו אחיד וכי יש לשקול כל מקרה לפי נסיבותיו, לרבות האפשרות שלא להטיל רכיב של מאסר בפועל.

22. לא נעלמה מעיני הפסיקה אליה הפנו הצדדים. להלן סקירה לחלק מהפסיקה אליה הפנה הסניגור:

ע"פ 4390/03 **שרון ספנוב נגד מדינת ישראל**; במסגרת תיק זה הוקל בעונשו של הנאשם בעבירת הצתה שבוצעה על ידי אוהד כדורגל בחדרו של מנהל קבוצת כדורגל. בית המשפט המחוזי הטיל עליו עונש של 18 חודשי מאסר בפועל, 18 חודשים על תנאי בצירוף קנס ופיצוי. בית המשפט העליון קיבל את הערעור והסתפק בהטלת 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות. זאת בהתחשב בחייו הנורמטיביים של הנאשם, עבר נקי, המלצת שירות המבחן, ועוד שיקולים לקולה.

ע"פ 2122/03 **משה כהן נ' מדינת ישראל**; בית המשפט העליון הקל בעונש בעבירה של הצתת רכב על רקע נקמה כאשר תסקיר שירות המבחן מצביע על סיכויי שיקום של הנאשם. בית המשפט המחוזי הטיל על הנאשם 10 חודשי מאסר בפועל וכן מאסר על תנאי. בית המשפט העליון קיבל את הערעור על חומרת העונש תוך שהוא מציין את העבירה וחומרתה ואת העובדה כי חורגים ממדיניות הענישה המקובלת והופחת עונש המאסר לתקופה של 6 חודשי מאסר אשר הומרו לעבודות שירות לצד צו מבחן.

ע"פ 8501/09 **אבי בוכרע נ' מדינת ישראל**; המערער הורשע על פי הודאתו בעבירה של הצתה ונגזרו עליו 22 חודשי מאסר בפועל, שנת מאסר על תנאי ופיצוי. בית המשפט העליון קיבל את הערעור והפחית את עונש המאסר לשישה חודשים אשר הומר לעבודות שירות.

הסניגור המלומד הפנה לעוד מספר גזרי דין אשר ניתנו בבתי המשפט המחוזיים כאשר בהם הוטלו, בין היתר, עונשים של מאסר לתקופה של 6 חודשים אשר הומר לעבודות שירות. בכל אותם תיקים הפנו בתי המשפט לחומרת העבירה ולצורך בהשתת עונשי מאסר מאחורי סורג ובריח בגינם. לצד זאת, יש להתחשב בכל מקרה ונסיבותיו הוא וביחס לאותו נאשם ספציפי.

המאשימה הפנתה לפסק הדין ע"פ 7496/12 חגי זיתוני נ' מדינת ישראל, שם נקבע מתחם של 3-5 שנות מאסר. בית המשפט העליון דחה ערעור על גזר דין אשר ניתן על ידי מותב זה, לפיו הוטל על המערער עונש של 40 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נוספים.

מקרה זה שונה בהרבה מהמקרה עסקין ויש לאבחנו. בענין זיתוני מעשיו היו כרוכים באישיותו העבריינית ובהיותו חבר בעולם הפשע. הנאשם תכנן, גייס אחרים ושילם להם, היה המוקד והיוזם של פעולות ההצתה, מדובר בנאשם עם עבר פלילי והתסקיר בעניינו לא היה חיובי ועוד נסיבות לחומרה אשר אפיינו את אותו מקרה ומכאן, לא ניתן להשליך ממנו לעניינו.

23. השלב הבא הוא בחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, לפי סעיף 40ט(א) לחוק העונשין. בהקשר זה יש לבחון את הרכיבים הבאים:

התכנון שקדם לביצוע העבירה; לביצוע העבירה קדם תכנון מסוים לצורך הוצאתה אל הפועל; הנאשם הגיע למקום האירוע מצויד בכפפות, מיכל סולר, מצת ונייר טואלט.

באשר לחלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה; חלקו מלא בביצוע העבירה.

לנזק שהיה צפוי להיגרם כתוצאה מביצוע העבירה, נזק רב עלול היה להיגרם כתוצאה מביצוע העבירה. לא אחת עדים אנו למקרי הצתה אשר יכלו להסתיים אחרת במיוחד בהתחשב בעובדה כי מקום ההצתה התרחש בשכונת מגורים סמוך לבניינים.

הנזק שנגרם מביצוע העבירה, מלבד נזק לרכב עצמו אשר נשרף, לא נגרם נזק נוסף כלשהו. ועוד, צוין כי מדובר ברכב ישן וכי נערכה סולחה בין הצדדים ונאשם ו/או מי מטעמו שילמו פיצוי השווה לפי שניים מערך הרכב, סך של 5,000 ₪.

הנסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירה, המעשים נעשו על רקע אהבה נכזבת בין הנאשם למתלוננת אשר הרעידה את חושיו של הנאשם.

34. בבחינת הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה, כמו גם מדיניות הענישה הנהוגה, הערך החברתי המוגן ולמידת הפגיעה בו, הנני בדעה כי מתחם העונש ההולם במקרה דנן בגין האירוע נשוא כתב האישום נע בין 9 חודשי מאסר בפועל ל- 36 חודשי מאסר בפועל. זאת בנוסף לעונשים נלווים של מאסר על תנאי, פיצוי וקנס.

העונש המתאים

35. לאחר קביעת מתחם העונש ההולם, השלב הבא הוא קביעת העונש המתאים לנאשם הספציפי מכוח הוראות סעיף 40ג (ב) לחוק העונשין. זאת יעשה בית המשפט על פי נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה ולפי הנימוקים המנויים בסעיף 40יא לחוק העונשין. בין יתר השיקולים אותם יבחן בית המשפט

בהקשר זה הינם, הפגיעה של העונש בנאשם לרבות גילו, פגיעה במשפחתו, הנזקים שנגרמו לו מביצוע העבירה וההרשעה, נטילת אחריות וחזרה למוטב, עבר פלילי קודם וכן, שיתוף פעולה עם גורמי האכיפה (כאשר בעניין זה צוין כי כפירה וניהול לא יזקפו לחובה). כפועל יוצא, ניהול משפט לא יזקף לחובתו אך אין להסיק מכך כי הודיה וחסכון בזמן שיפוטי לא יזקפו לזכותו.

36. הנאשם בעניינו, נעדר עבר פלילי, הודה בהזדמנות הראשונה, לקח אחריות והביע חרטה הנשמעת כנה ואמיתית. הנאשם צעיר בימים עובד למחיתו ומסייע בפרנסת הוריו. מאז ביצוע העבירה עברה תקופה של שנתיים ומאז, לא נזקפה לחובתו של הנאשם כל הסתבכות נוספת בפלילים וניכר כי הבין הוא חומרת מעשיו. מאז ביצוע העבירה, ניתק הנאשם כל קשר עם מרים או מי מבני משפחתה. התרשמתי כי מדובר בנאשם נורמטיבי כך שהסתבכותו בעבירה זו הינה חריגה במרקם חייו והסיכון להתנהגות מפרת חוק בעתיד הינו נמוך.

הנאשם שלל כל נזקקות טיפולית וניכר כי הסתבכותו בתיק זה הבהירה לו וחיידה עבורו את גבולות המותר והאסור.

הוריו של הנאשם אף נרתמו לעזרתו ולא חיכו עד אשר יעבור זעם והישר, לאחר קרות האירוע פנו וערכו הסכם סולחה עם המתלונן ומשפחתו.

37. שוב, הנאשם היה כבן 20 במועד ביצוע העבירה, נטול עבר פלילי וניהל אורח חיים נורמטיבי. את העבירה ביצע על רקע אהבה נכזבת בשעת לילה מאוחרת מבלי שנגרם נזק לרכוש נוסף או לאנשים אחרים. בעקבות ההצתה שהה הנאשם במעצר מאחורי סורג ובריח לכמה ימים, לראשונה בחייו, ומאז נמצא במעצר בית חלקי בדרום הארץ, במקום המרוחק מרחק רב ממקום מגוריו. הוריו של הנאשם הזדרזו לסייע לו ויזמו את הסכם הסולחה אשר יישב את ההדורים.

38. לזכותו של הנאשם יש גם את המלצת שירות המבחן אשר בשורה התחתונה המליצה על הטלת ענישה מרתיעה באמצעות הטלת מאסר שירוצה בעבודות שירות לצד ענישה מותנית ופיצוי. בציינם כי, שליחתו למאסר בפועל עלולה להביא לרגרסיה במצבו הרגשי ולחשוף אותו לפגיעה מצד אסירים חזקים ממנו.

ביחס למעמדה של המלצת שירות המבחן, נקבע לא אחת כי:

"בית המשפט איננו מחויב לאמץ את המלצת שירות המבחן. מתפקידו של בית המשפט להעריך ולשקול נסיבות רבות ומגוונות, כמו למשל, חומרת העבירה ונפוצותה בציבור, הגנה על שלום הציבור ובטחונו, הרתעת העבריינים וכוח, וכיוצא באלה. כמובן, שיקולים אלו אינם מתחום שיקוליו של קצין המבחן. השופט היושב בדיון

הוא אשר ישים במאזני שיקוליו, כאחד השיקולים החשובים, גם את המלצתו של קצין המבחן" (ע"פ 333/10 סרנקו נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (28.10.2010), פסקה 9 לחוות דעתו של כב' השופט נ' הנדל".

39. שמתי ליבי למגמת ההחמרה בענישה בעבירות הצתה והפסיקה שמה את חותמה על אותה מגמת החמרה. אולם, לצד זאת, הכירו בתי המשפט בצורך להשית עונשים קלים יותר ממדיניות הענישה הנהוגה בנסיבות מיוחדות. זאת, מאחר וקיימת הבחנה בין הצתה אחת לאחרת ולא מן הנמנע שהעונשים שיושטו בגין אותה עבירה יהיו שונים בהתאם לשונות נסיבות ביצוע העבירה ומבצעה. ראה לדוגמה פסק דין סורי הנ"ל אשר הדמיון בינו לענייננו הינו רב.

חריגה מהמתחם לשיקול שיקום הנאשם

40. בהתאם לסעיף 40ד (א) לתיקון 113, אם מצא בית המשפט כי הנאשם משתקם, או כי שי סיכוי של ממש שישתקם, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו, וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי הנאשם, לרבות העמדתו במבחן.

בענייננו, אמנם הוגשה המלצה חיובית מטעם שירות המבחן והוא שיתף פעולה איתם. אולם, לצד זאת, הוא לא הביע נזקקות טיפולית ולא השתתף בכל קבוצה טיפולית ואף לא הוצע לו תהליך טיפולי כזה או אחר. מכאן, אין מקום לשיקול שיקול שיקומי בעניינו של הנאשם במידה שיש בה כדי להביא לסטיה ממתחם העונש אשר נקבע לקולה.

ולסיכום

41. בשילוב כל השיקולים לקולא ולחומרא אותם מנתי לעיל, דעתי כי מן הראוי בנסיבות המקרה למקם את הנאשם על הרף התחתון של המתחם. יש לציין, כי לא נעלם מעיני גם השיקול של הרתעת הרבים אשר משחק תפקיד חשוב בסוג זה של עבירות שכן, בשל נפוצותן, החמרה בעונש תביא להרתעת הרבים.

כאמור לעיל, לא מצאתי הצדקה לסטות ממתחם העונש ההולם לקולא מאחר ולא הביא הנאשם כל נזקקות טיפולית מכאן ששיקולי השיקום אינם בהם כדי לשחק תפקיד ולהוביל לחריגה מהמתחם. יחד עם זאת, ועל אף הצורך והמגמה להחמיר בעונשם של מבצעי עבירה מסוג זה, נסיבות של הנאשם מצדיקות היצמדות לרף התחתון של מתחם הענישה אותו קבעתי לעיל.

לסיכום, ולאחר ששקלתי את כל השיקולים, אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

א. אני דן את הנאשם לעשרים וארבעה חודשי מאסר מתוכם עשרה חודשים לריצוי בפועל בניכוי ימי מעצרו

מיום 06.10.13 ועד 14.10.13 ואילו היתרה על תנאי למשך שלוש שנים והתנאי שהנאשם לא יעבור בפרק זמן זה עבירה של הצתה.

ב. אני דן את הנאשם לתשלום קנס בסך של 1,500 ₪ או 15 ימי מאסר תמורתו וזאת במצטבר לכל עונש מאסר שהנאשם מרצה. הקנס ישולם בתוך 60 יום מהיום.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתנה והודעה היום ג' כסלו תשע"ו, 15/11/2015 במעמד הנוכחים.

תאופיק כחילי , סגן נשיא

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

אני מורה על עיכוב ביצוע גזר הדין למשך 45 יום מהיום.

תנאי השחרור בהם נתון הנאשם ישארו על כנם.

הנדון יתייצב למאסרו בבית מעצר קישון עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון.

על הנדון לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים: 08-9787336, 08-9787377.

ניתנה והודעה היום ג' כסלו תשע"ו,
15/11/2015 במעמד הנוכחים.
תאופיק כחילי , סגן נשיא